

بازار کار کم‌موق، بسیاری را به شغل رانندگی و البته رقابت‌های عجیب در این بازار سوق داده است

جدال برای مسافر

شورای رقابت از پذیرفته‌شدن شکایت عجیب تپسی از اسنپ گفت؛ شکایتی که بر اساس آن تپسی ادعا کرده که اسنپ با هزار سیم‌کارت ایرانسل با تپسی تماس می‌گرفته و بعد از به‌دست‌آوردن اطلاعات رانندگان، سفر را لغو می‌کرده و سپس رانندگان تپسی را برای استخدام در برند خود جذب می‌کرده است.

صفحه ۴

سه‌شنبه ۲۲ فروردین ۱۴۰۲ • ۲۰ رمضان ۱۴۴۴ • ۱۱ آوریل ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۲۹ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰ تومان

جزئیات آخرین جلسه کمیته حقیقت‌یاب بررسی علل مسمومیت دانش‌آموزان

نوع مسمومیت‌ها هنوز مشخص نیست

یک عضو کمیته حقیقت‌یاب بررسی علل مسمومیت دانش‌آموزان با تأکید بر لزوم دقت و جدیت بیشتر دستگاه‌های امنیتی برای شناسایی عوامل اصلی مسمومیت دانش‌آموزان گفت هنوز دستگاه‌های امنیتی نتوانسته‌اند سرنخ‌ها و منشا اصلی مسمومیت دانش‌آموزان را به دست آورند...

صفحه ۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: لایحه «امنیت زنان» چالش ممنوعیت خروج از کشور زنان متأهل را حل می‌کند، تحقیق درباره افشای اطلاعات نظامی محرمانه ایالات متحده؛پای روسیه در میان است؟

سریال خودرویی؛ هیئت عالی نظارت، حذف واردات خودرو را گردن نگرفت/ مجلس زیر بار نرفت

خانله اتول‌ها

اگر خودروهای داخلی کیفیت لازم را داشتند و از آنها به عنوان کالای انحصاری یاد نمی‌شد امروز این جنجال خودرویی وجود داشت؟

گزارش تیریک را در صفحه ۲ بخوانید

بررسی حقوقی وروان‌شناختی «شرق»

از موضوع مزاحمت‌های تلفنی برای اورژانس

چوب لای چرخ آمبولانس‌ها

یک وکیل می‌گوید از نظر حقوقی مجازات حبس برای مزاحمان تلفنی ممکن نیست

۸

یادداشت

جاگیری غلط دولت

بانک جهانی در بخشی از گزارش اخیر خود به وضعیت اقتصادی ایران می‌پردازد و از تداوم چالش‌های ساختاری کشورمان مانند کاهش سرعت رشد اقتصادی، تورم بالا و اشتغال

پایین‌خبر می‌دهد. طبق این گزارش، رشد اقتصادی ایران در دو، سه سال آتی حدود دو درصد و تورم حدود ۴۷ درصد خواهد بود که از برآوردهای قبلی این نهاد بدبینانه‌تر است (برآورد قبلی رشد بالای سه و تورم حدود ۳۵ درصد بود). تصویر ارائه‌شده از سوی نهادها و رسانه‌های دولتی از وضعیت اقتصادی کشورمان البته متفاوت با این تصویر است، چنان‌که تقریباً هرروزه اخباری از رشد مناسب اقتصادی و صنعتی و کنترل تورم و بی‌کاری و رشد سرمایه‌گذاری و... منتشر می‌شود، شاید در قاب چنین تصویر دولتی‌ای است که وانمود می‌شود با چند نشست و برخاست با کارشناسان و فعالان اقتصادی و... و حل موردی مشکلات نگاه‌های اقتصادی و صنعتی می‌توان معضلات فعلی را که چندان هم مهم و فراقری نیستند، حل‌وفصل کرد. چنان‌که آقای رئیسی به‌تازگی پس از نشستستی با تولیدکنندگان و کارآفرینان از اختصاص «یک روز در هفته برای بررسی و احصا و رفع مشکلات» آنان خبر داد. آقای رئیسی در این دیدار و نیز در نشست با نمایندگان اصناف و بازاریان و البته دیدارها و نشست‌های دیگر در یک‌سال‌و نیم اخیر با فعالان اقتصادی و صنعتی بر «مشارکت بخش خصوصی در اقتصاد» و اینکه «امور مربوط به تولید و توزیع و نظارت بر اصناف باید به اتحادیه‌ها واگذار شود» و حتی اینکه «هیچ تصمیمی در بخش اقتصادی نباید بدون نظر فعالان اقتصادی در بخش خصوصی و تولیدکنندگان گرفته شود» تأکید کرده است؛ اما آنجا که به واقعیت‌ها می‌رسند و مثلاً در هر دو این دیدارها با انتقاد فعالان اقتصادی و بازاریان از قیمت‌گذاری دستوری دولت مواجه می‌شوند، راهکاری ارائه می‌دهند که اساس مشکلات اقتصادی کشور چه در این دولت و چه به درجاتی در دولت‌های گذشته همین نوع راهکارهاست: «تلاش برای رفع دغدغه تولیدکنندگان در مسئله قیمت‌گذاری با نگاه حمایت توانمان از تولیدکننده و مصرف‌کننده است» و «آنچه در سیاست‌های دولت محوریت دارد جلوگیری از اجحاف به تولیدکننده و مصرف‌کننده است». واقعیت آن است که صرف‌نظر از وجود یا نبود اراده واقعی در نظام حکمرانی در قبول نقش و جایگاه بخش خصوصی در توسعه اقتصادی و صنعتی کشور، آنچه مشکل اصلی است، گذتار متناقض و غیرعلمی و نامنسجم به اقتصاد و تولید در دولت (و البته دولت‌های قبل) است؛ اینکه دولت خود را زاین هود فرض می‌کند که می‌تواند حق تولیدکننده و مصرف‌کننده را از آن دیگری بستاند و جایگزین بازار و نظام عرضه و تقاضا شود.

ادامه در صفحه ۵

گفت‌وگوی احمد غلامی با همایون کاتوزیان به انگیزه انتشار کتاب «تاریخ چیست؟»

تاریخ مُشتی تعصبات شخصی نیست

✦ عکس: امیر جدیدی

همایسون کاتوزیان را بیش از هر چیز با کتاب «ایران، جامعه کوتاه‌مدت» می‌شناسند. در این کتاب است که تعبیر «جامعه کلنگی» سسر زبان‌ها می‌افتد و موافقان و منتقدان جدی پیدا می‌کند. نباید نادیده انگاشت اقبال یک کتاب به عوامل گوناگونی بستگی دارد که شاید یکی از مهم‌ترین این عوامل زمان انتشار اثر است. کتاب «ایران، جامعه کوتاه‌مدت» در زمانی انتشار پیدا کرد که این پرسش در فضای عمومی جامعه ایران طنین داشت: اشکال کار کجاست که دولت و ملت همواره در وضعیت بی‌ثبات قرار دارند؟ مردم به زبان خودشان می‌پرسیدند گیر کار کجاست؟

در این فضا، همایون کاتوزیان به این پرسش پاسخ داد و در چرایی وضعیت کنونی ایران از تعبیر «جامعه کلنگی» سخن گفت. جامعه‌ای که بی‌ثباتی‌اش تاریخی باشد، این بی‌ثباتی دلایل گوناگونی دارد. در گفت‌وگوی حاضر چندان درباره این تعبیر که بسیار از آن سخن گفته شده است، خبری نیست. در مصاحبه کنونی چهره‌های تاریخی همچون خلیل ملکی و علی امینی محوریت دارند؛ دو چهره‌ای که کاتوزیان نگاهی مثبت و متفاوت به آنان دارد و البته می‌تواند در جای خود بحث‌برانگیز باشد.

یادداشت

مسئولان، حوادث را از نگاه تأثیرپذیران ببینند

منصور ساعی*

وقتی حوادث پنج، شش سال اخیر را مرور می‌کنیم، می‌بینیم که در هر حادثه‌ای چه در زمینه سیاسی و اقتصادی، چه در حوزه سلامت و محیط زیستی، کمتر از نگاه «شهروندان» و «تأثیرپذیران» از آسیب ارزیابی و تحلیل می‌شوند. به نظر می‌رسد اصولاً متولیان در ایران بیشتر به خود می‌اندیشند تا تأثیر حوادث بر زندگی و اقتصاد تأثیرپذیران از آن. اگر «بحران» را به مثابه یک «بیماری» ببینیم، در یک بیماری با بحران، بدنی دچار آشفتنگی و بی‌نظمی و اختلال می‌شود و «بیمار (تأثیرپذیر از بحران)» روانه مراکز پزشکی و درمانی پزشکان (متولیان مدیریت بحران) می‌شود. در شرایط بیماری، بیمار چه انتظاری از پزشک (متولی مدیریت بحران) درباره بحران (بیماری‌اش) دارد؟ ابتدا یک ارزیابی، معاینه و گفت‌وشنودنی برای شنیدن و دیدن همدلانه علانم و دردهای بیمار برای تشخیص دقیق و کامل دلایل بیماری و در مرحله دوم انجام بهترین اقدام علمی و تجربی پزشکی به‌روز و بهینه و مطلوب برای درمان و کنترل بیماری و درنهایت ارائه راهکارهایی برای تغییر سبک زندگی، تغذیه و مراجعه و کنترل دوره‌ای و بازگشت به نظم طبیعی ارگانیسم انجام می‌شود. حال اگر متولی بحران با نادیده‌گرفتن یا کم‌توجهی به تمام جزئیات مرحله اول، تشخیص نادرستی بدهد، اقدام و عملیات درمانی و کنترلی نادرستی را هم انتخاب می‌کند و در نهایت راهکار اشتباهی را برای جبران و بازگشت به شرایط عادی به بیمار توصیه می‌کند. در مرحله اول، بیمار ناراحت و دردمند با انبوهی از سؤال‌ها و ابهام‌ها به سراغ پزشک می‌رود که دردمش دیده و شنیده شود و به‌طور دقیق چک و معاینه شود تا بر مبنای داده‌های دریافتی، تشخیص درستی از بیماری داده شود. اگر در این مرحله پزشک تمام جزئیات را برای «تأثیرپذیر از بحران (بیمار)» تشریح نکند و او را اقناع نکند، پزشک نمی‌تواند همدلی و همراهی بیمار را برای پذیرش اقدام‌های پزشکی و نجات‌بخش، جلب کند و حتی گذار به مرحله بعدی، مزمن و چالشی خواهد شد و احتمال عود بیماری و قربانی‌شدن بیمار وجود دارد. مثال بحران بیماری در هر بحران سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیست‌محیطی، صادق است با این تفاوت که در بحران‌های فردی نظیر بحران بیماری یک فرد و نزدیکان او درگیر می‌شوند اما در بحران‌های کلان اجتماعی نظیر فقر، بی‌کاری، ناامیدی جمعی، تورم و فشارهای اقتصادی، تحریم، آلودگی هوا، کم‌آبی و تغییرات ارزش‌های نسنسی و ارزش‌های فرهنگی، شهروندان و تعداد زیادی از افراد از آن متأثر می‌شوند و بحران می‌تواند پیامدهای سیاسی، امنیتی و اجتماعی در بعد محلی، قومی و ملی و حتی فراملی پیدا کند.

ادامه در صفحه ۵

پاسخ بام‌لند به چند گزارش «شرق»

۱۰

«شرق» آینده برجام در سایه احیای روابط تهران-ریاض را بررسی می‌کند

کماکان مهم کماکان مبهم

۳

وزارت صمت به «شرق» پاسخ داد دغدغه مهار تورم و رشد تولید در اجرای مصوبات شورای رقابت

وزارت صنعت، معدن و تجارت در واکنش به گزارش «شرق» که با عنوان سرکشی خودرو در تاریخ ۱۹ فروردین ۱۴۰۲ منتشر شده، پاسخی را ارسال کرده که در ادامه می‌خوانید: با عنایت به ارسال نامه معاون اول محترم رئیس‌جمهور درخصوص تجدیدنظر و اصلاح مصوبه شورای رقابت مبنی بر قیمت‌گذاری جدید خودروهای داخلی، وزارت صمت با قید فوریت مذاکرات با اعضای محترم شورای رقابت را در دستور کار قرار داده و به زودی هرگونه تصمیم جدید توسط شورای محترم رقابت اعلام می‌شود. وزارت صمت در تعامل با شورای رقابت آمادگی دارد با اتخاذ رویکرد و روش‌های مناسب در اجرای مصوبات شورا، ضمن کنترل و مهار آثار تورمی، دغدغه رشد تولید داخلی را همچون گذشته به عنوان یک تکلیف و رسالت مهم و اساسی مدنظر قرار دهد. این وزارتخانه همچنین در راستای صیانت توانمان از حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان خودرو و با پرهیز از اتخاذ تصمیمات تورم‌زا، تلاش دارد فرایند قیمت‌گذاری خودرو به‌گونه‌ای تعیین شود که هم فاقد اثرگذاری نامطلوب بر بازار باشد...

۸

یادداشت

در پاسخ به مقاله «ایرانی بودن، قراردادی اجتماعی»

خدایار سعیدوزیری

مدرس دانشگاه

هفته گذشته مقاله‌ای تحت عنوان «ایرانی بودن، قراردادی اجتماعی» به قلم جناب آقای دکتر غلامرضا حداد، در صفحه نخست روزنامه شرق به چاپ رسید که در عین حال که تعجب‌برانگیز بود، به نظر می‌رسد خالصی از لطف نخواهد بود که نورافکن فکر را روی این موضوع انداخته و با دید دقیق‌تری به موضوع هویت ایرانی پرداخته شود؛ در این مقاله به نحوه شکل‌گیری جوامع و اجتماعات انسانی اشاره شده و به اسطوره‌سازی و نهادسازی برای گروه‌گرایی اشاره شده است و کوبی انسان‌ها با هدف شکل‌دادن جامعه، به دنبال ابزاری بوده‌اند و حال ابزار را در اسطوره‌سازی یافته‌اند! چیزی شبیه به آنچه در کشورهای تازه‌تأسیس که تاریخی ندارند، بعضاً شاهدیم که در پی تاریخ‌سازی‌های جعلی برمی‌آیند؛ درحالی‌که واقعیت آن است که اسطوره‌سازی‌ها معلول خواست جوامع برای تشکیل اجتماع و گروه نیست، بلکه اسطوره‌ها مخلوق زندگی اجتماعی یک جامعه و موفقیت‌ها و تلخکامی‌هایی است که طی سده‌ها و هزاره‌ها با یکدیگر تجربه کرده، آن را زیسته و با همه وجود درک کرده‌اند! اینکه مفهوم دولت-ملت برآمده از معاهده و‌ستتالی را که به جنگ‌های داخلی اروپا فی‌مابین مناطق مختلف این قاره که بیشتر می‌توان گفت براساس قومیت به نبرد مشغول بودند، پایان داد و ساختاری نوین اما مبتنی بر قوم‌گرایی را در اروپا شکل داد که حتی می‌توان وقایعی نظیر جنگ جهانی دوم را نیز در ادامه همین شکل‌گیری قوم‌محور دولت-ملت‌های اروپایی دانست، مبنایی برای بازتعریف ایرانی بودن نیز تلقی کنیم و گمان کنیم آنچه امروز به عنوان هویت ایرانی شناخته می‌شود یا به قول نویسنده محترم مطلب مزبور، «آنچه امروز به عنوان ملت ایران می‌شناسیم، خود محصول جهان مدرن است» کم‌لطفی عمیقی در حق ملت ایران و سبقه تاریخی اندیشه‌آرشمهری به عنوان اندیشه‌بنیادین شکل‌گیری و تداوم ایران در طول تاریخ است! اینکه در یادداشت مذکور ملت‌بودن ناظر بر امر سیاسی دانسته شده است و نه محصول پیوندهای فرهنگی، اگرچه فکتی صحیح است اما نه فکتی کامل؛ در حقیقت وحدت حاکمیت سیاسی را شاید بتوان علت تامه وجود یک ملت دانست اما تنها علت وجود یک ملت نیست! کم‌اینکه که نبوده و نیستند کشورهایی که دارای حاکمیتی یکپارچه بوده یا هستند، اما هیچ‌گاه ساکنان آن سرزمین، دقیقاً به سبب نبود پیوندهای فرهنگی، تبدیل به یک ملت نشده‌اند! چنان‌که اتحاد جماهیر شوروی به یک ملت بدل نشدند و چنان‌که یوگسلاوی سابق چنین مسیری را پیمود یا در گذشته امپراتوری مقدس روم به چنین سرنوشتی دچار شد!

ادامه در صفحه ۵